

#2

MAART

2018

Nieuws in International Sign:
Scan of click op de QR codes om het nieuws in International Sign te zien

Kijk wat we hebben bereikt!

Met groot genoegen presenteren wij bij deze de tweede nieuwsbrief van het SIGN-HUB project, en presenteren we de voorlopige resultaten van ons onderzoek.

In de afgelopen jaren hebben de verschillende projectgroepen samengewerkt aan de doelen van het project:

- i. Schrijven van grammatica's van 6 gebarentalen;
- ii. Creëren van een ATLAS van gebarentalen;

- iii. Ontwikkelen van test-instrumenten in gebarentalen;
- iv. Verzamelen van interviews met oudere Doven, waarbij herinneringen en aspecten van hun cultuur worden gedeeld;
- v. Creëren van een digitaal platform om het materiaal te archiveren en voor het publiek toegankelijk te maken.

In deze uitgave

Grammatica's van
gebarentalen
Pagina 2

Atlas van gebarentalen
van de wereld
Pagina 3

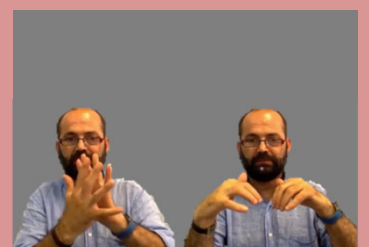
Testinstrumenten in
gebarentaal
Pagina 4

Interviews met oudere
Dove gebaarders
Pagina 5

Ons digitaal archief
Pagina 6

Toekomstige events
Pagina 7

Volg ons
Pagina 8

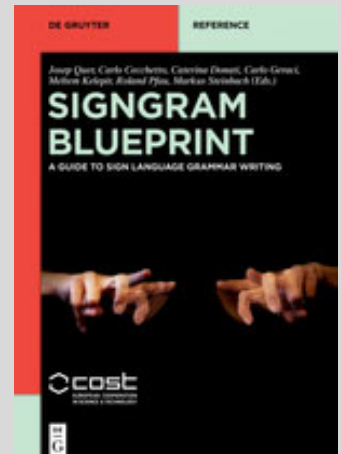

Werken aan de grammatica's van 6 gebarentalen

Fundamentele informatiebronnen zoals omvattende grammatica's zijn voor gebarentalen tot nu toe nauwelijks beschikbaar. Binnen het SIGN-HUB project worden dergelijke naslagwerken voor 6 gebarentalen gecreëerd (Catalaanse, Duitse, Italiaanse, Nederlandse, Spaanse en Turkse Gebarentaal); alle grammatica's volgen dezelfde guidelines, de [SignGram Blueprint](#).

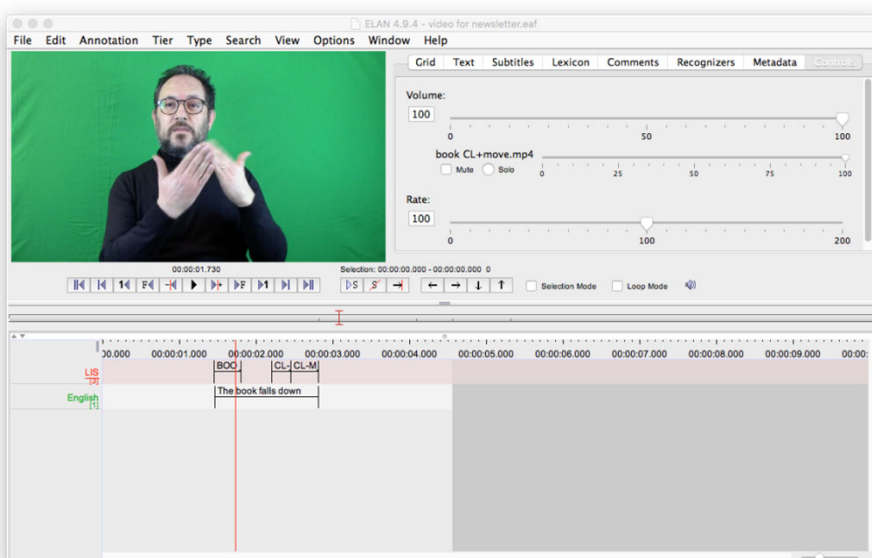
Alle grammatica's zullen visuele media bevatten, en op het interactieve SIGN-HUB online platform beschikbaar worden gemaakt. Ook de guidelines zelf zijn online voor onderzoekers beschikbaar, om het produceren van grammatica's van andere gebarentalen uit de hele wereld te faciliteren.

Op dit moment hebben alle gebarentaalteams het bestaande onderzoek samengevat en deze informatie opgemaakt en gestructureerd volgens de Blueprint. Omdat de linguïstische aspecten die reeds zijn bestudeerd van taal tot taal heel erg variëren, geven deze samenvattingen ons een goed beeld van het werk dat nog moeten worden verricht om tot een omvattende beschrijving van de grammatica van elke gebarentaal te komen.

De SignGram Blueprint ervaring

Het gebruik van de [SignGram Blueprint](#) als instrument voor het ontwikkelen van gebarentaalgrammatica's zorgt zowel voor een betrouwbare basis als voor uitdagingen. Enerzijds maakt de Blueprint voor alle teams een uniforme structuur en achtergrondinformatie beschikbaar, wat het schrijven vergemakkelijkt en de vergelijkbaarheid van de resulterende grammatica's bevordert. Anderzijds zorgt de Blueprint ook voor een bepaalde rigiditeit die in het proces van het verzamelen van bestaande en nieuwe informatie moet worden overwonnen. Bovendien is het omzetten van bestaande informatie naar een coherente en betrouwbare beschrijving zeker geen makkelijke taak omdat uiteenlopende bronnen geïntegreerd moeten worden.

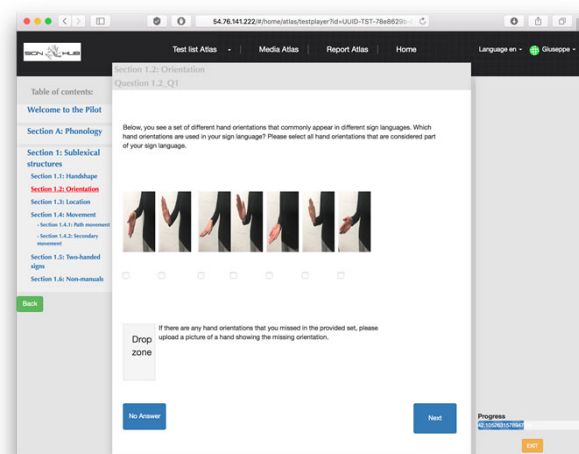
Linguïstische data worden met behulp van **ELAN** geannoteerd. **ELAN** is een software die het mogelijk maakt om de annotaties van gebarentaaldata op hetzelfde scherm aan video's te koppelen (zie screenshot).

Atlas van gebarentalen van de wereld

De projectcomponent “Atlas van linguïstische structuren van de gebarentalen van de wereld” heeft als doel om een online platform te creëren die unieke linguïstische kenmerken van een aanzienlijke hoeveelheid gebarentalen illustreert. Op dit moment is de samenstelling van de vragenlijst, die de basis voor de Atlas gaat vormen, voltooid. Gebaseerd op de [SignGram Blueprint](#) hebben we meer dan 100 grammaticale categorieën gedefinieerd waarvoor we data gaan eliciteren voor elke gebarentaal die deel zal uitmaken van de Atlas.

De Atlas vragenlijst zal informatie verzamelen over meer dan 100 grammaticale categorieën

Voor de vragenlijst hebben we vragen opgesteld die zich niet alleen maar op gebarentaallinguïsten richten, maar ook op gebarentaaldeskundigen die minder goed onderzochte (niet-Westerse) gebarentalen bestuderen. Momenteel beogen we drie doelen: (i) samenstellen van een lijst van personen die, voor zo veel gebarentalen mogelijk, aan de inhoud zouden kunnen bijdragen, (ii) programmeren en implementeren van een pilot van de online vragenlijst, en (iii) voltooien van de set van vragen voor de vragenlijst, gebaseerd op de reeds gedefinieerde categorieën.

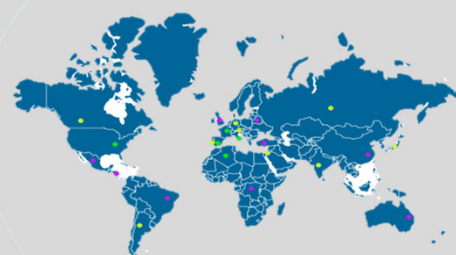

Doel (ii) wordt in nauwe samenwerking met CINI, de technologische partner van SIGN-HUB, uitgevoerd. Binnenkort zal de pilot aan een kleine groep van representatieve onderzoekers worden voorgelegd om feedback te krijgen op design, inhoud en functionaliteit van de vragenlijst.. Gebaseerd op hun feedback zullen we de structuur en inhoud van de finale versie verbeteren. Daarna kan de vragenlijst aan collega's uit de hele wereld worden gestuurd.. Met behulp van de finale vragenlijst, die een verklarende woordenlijst zal bevatten als ook de mogelijkheid om foto's en video's te uploaden, zal het mogelijk zijn om specifieke linguïstische kenmerken en voorbeelden uit gebarentalen over de hele wereld te verzamelen.

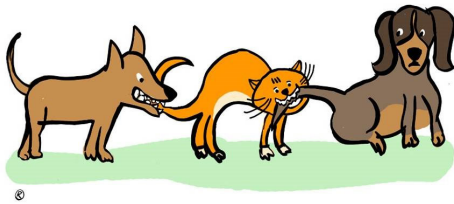
Toepasbaarheid van de Atlas van gebarentaalstructuren

Vergelijkbaar met de *World Atlas of Language Structures* (WALS, <http://wals.info/>), die een grote hoeveelheid van linguïstische kenmerken van gesproken talen uit de hele wereld in kaart brengt,, zal de gebarentaalatlas een geweldig naslagwerk zijn voor dove en horende taalwetenschappers, gebarentaaldocenten, tolken en andere geïnteresseerden die de structuur van gebarentalen willen onderzoeken.

Testinstrumenten in gebarentaal

Op dit moment zijn voor de meeste gebarentalen geen tests beschikbaar om talige stoornissen te diagnosticeren, bijv. als een doof gebarend persoon met hersenletsel in een ziekenhuis wordt opgenomen, of als een gebarend kind ontwikkelingsstoornissen op het gebied van de syntaxis vertoont.

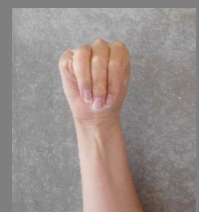
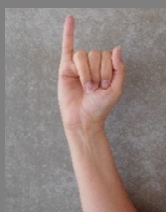
In de context van SIGN-HUB ontwikkelen we nieuwe syntactische tests, gebaseerd op theoretische analyses van verschillende gebarentalen.

Tests die de lexicale competentie van gebaarders testen zijn voor drie gebarentalen beschikbaar: Italiaanse, Franse en Catalaanse Gebarentaal; deze tests zullen binnenkort met horende en dove participanten worden geëvalueerd. Ze testen zowel begrip (afzien) als productie van gebaren die zorgvuldig geselecteerd zijn om te voorkomen dat ze, op grond van iconiciteit, makkelijk te begrijpen zijn voor iemand die de gebarentaal niet machtig is.

Bij de afzientest ziet de deelnemer een video van een gebaar en moet hij/zij het bijbehorende plaatje uit een set van opties kiezen. Deze opties bestaan uit het doelgebaar en verschillende "afleiders", d.w.z. incorrecte antwoorden die fonologisch (articulatie lijkt op die van het doelgebaar)

of semantisch (qua betekenis verwant aan het doelgebaar) op het doelgebaar lijken.

Tot slot is een belangrijk kenmerk van deze tests dat ze in verschillende gebarentalen zo veel mogelijk op elkaar lijken. Verder worden er nu tests ontwikkeld die bedoeld zijn voor het testen van syntactische vaardigheden. Het Israëlische team heeft al een pilot uitgevoerd voor tests die congruentie, vraag-constructies en rollen onderzoeken. De andere teams zullen volgen..

Dyslexie in vingerspellen

Tijdens het testen hebben we een eerste geval van een specifiek type dyslexie bij vingerspellen ontdekt. Israëlische Gebarentaal gebruikt vingerspellen om nieuwe begrippen uit het Hebreeuws te introduceren. Anya, een vanaf geboorte dove vrouw, vertoont precies dezelfde vorm van dyslexie (letterpositie dyslexie) bij het lezen van geschreven Hebreeuwse woorden en bij

het vingerspellen: bij beide processen verwisselde ze letters. Dit zou kunnen betekenen dat vingerspellen op dezelfde mechanismes berust als het lezen van woorden.

Interviews met oudere gebaarders

Wat de projectcomponent “levensverhalen van oudere Dove gebaarders” betreft, werd de interviewfase in november 2017 afgerond. In vijf landen werden in totaal 137 interviews met 142 geïnterviewden (leeftijd tussen de 66 en 97 jaar) gevoerd. De interviews, die allemaal door Dove onderzoeksassistenten werden afgenomen, volgden een vooraf samengestelde vragenlijst, om de vergelijkbaarheid wat betreft de inhoud te waarborgen. Desondanks waren spontane aanpassingen uiteraard toegestaan. De participanten bleken in het algemeen blij en enthousiast om hun herinneringen en ervaringen te delen, vaak ondersteund met foto's en andere aandenkens.

137 interviews werden afgenomen met oudere Doven tussen de 66 en 97 jaar

In het materiaal (dat op dit moment wordt vertaald en gedeeltelijk ondertiteld) vinden we niet alleen maar aangename herinneringen over bijvoorbeeld persoonlijke relaties en ervaringen op school en werk, maar ook verhalen over negatieve, en soms best confronterende, ervaringen, zoals ervaringen

Het Duitse team tijdens een interview met een oudere Duitse Dove vrouw

met onderdrukking en misbruik. Samen genomen geven de opnames een gevarieerd beeld van de geschiedenis en cultuur van Europese dovengemeenschappen. Binnen individuele landen zien we ook interessante variatie in het gebruik van de lokale gebarentaal die waarschijnlijk het resultaat is van veranderingen in onderwijsmethodes.

Delfina Aliaga,
Onderzoeksassistent

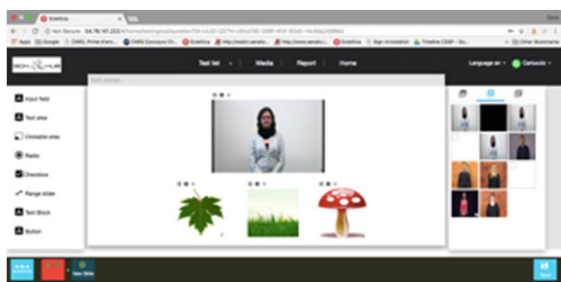

Ervaringen tijdens het veldwerk

Het afnemen van interviews met oudere Doven tussen de 80 en 90 jaar was een heel interessante ervaring. Ik wil graag drie aspecten toelichten. Ten eerste hebben de meeste geïnterviewden de Spaanse Burgeroorlog meegemaakt. Ze herinneren zich de bombardements en het vluchten naar de schuilkelders nog. Dit was voor hun bijzonder verontrustend omdat ze op grond van hun doofheid niet begrepen wat er gebeurde. Wat educatie betreft gingen Dove kinderen toen naar dovenscholen. Ondanks het feit dat ze allemaal gebaarden benadrukken veel van de geïnterviewden hun goede vaardigheden in de gesproken taal, en zeggen ze niets over gebarentaal. Het lijkt alsof ze gebarentaal minder belangrijk vonden. Tot slot werd ook de rol van technologie duidelijk. Vroeger ging men naar Dovenverenigingen om andere Doven te ontmoeten, maar nu ziet men steeds meer de geweldige mogelijkheden van nieuwe technologieën zoals videogesprekken.

De digitale infrastructuur van SIGN-HUB

De eerste versie van het gehele platform is nu toegankelijk voor SIGN-HUB leden. Deze versie bevat de eerste prototypes van de grammatica en de streaming tool, d.w.z. de tools die nodig zijn om gebarentaalgrammatica's en filmpjes over de geschiedenis en cultuur van Doven te uploaden. Ook een eerste versie van het test-instrument en van de Atlas tool zijn reeds gepubliceerd.

Het ontwikkelingsproces van SIGN-HUB

De ontwikkeling van het platform volgt een dynamische werkstrategie. Om specifieke eisen voor de verschillende componenten van het platform te kunnen implementeren en om het platform zo gebruikersvriendelijk mogelijk te maken communiceren de ingenieurs en software-ontwikkelaars regelmatig met de leiders van elk onderzoeksteam. In periodes van twee weken werken ingenieurs en

software-ontwikkelaars intensief aan de ontwikkeling van specifieke onderdelen van het platform. Na twee weken wordt een nieuwe versie van het platform toegankelijk gemaakt voor een test door de groepsleiders. Na de testfase wordt het platform toegankelijk voor alle SIGN-HUB-leden. Deze strategie garandeert een dubbele de-bug procedure en maakt het platform efficiënter.

Samenwerking van IT en linguïsten

Tijdens de samenwerking van linguïsten en IT-experts komen heterogene expertises bij elkaar. Het constante contact tussen de betrokkenen, gecoördineerd door Carlo Geraci, en de organisatie van workshops met SIGN-HUB'ers en externe experts zorgt voor een vruchtbare omgeving. De eerste workshop vond in november 2017 plaats en focuste op de organisatie van het data depot en kwesties van veiligheid en data bescherming. Dr. Van Uytvanck illustreerde de voordelen van het gebruik van de CLARIN platform als depot voor het materiaal dat binnen SIGN-HUB geproduceerd zal worden. De tweede workshop vond plaats in februari 2018 en focuste op de evaluatie van de status van de verschillende componenten die zich in ontwikkeling bevinden. Dr. Thomas Hanke (Universiteit Hamburg) sprak over zijn ervaringen bij het digitaliseren van het corpus van Duitse Gebarentaal, in het bijzonder over de visualisatie van regionale variatie, een onderwerp dat zeker relevant zal worden in de context van de ontwikkeling van de Atlas.

EVENTS

FEAST Conferentie

'Formal and Experimental Advances in Sign Language Theory' (FEAST) is de conferentie van het SIGN-HUB project. Tijdens de conferentie wordt geavanceerd linguïstisch en experimenteel onderzoek met betrekking van de gebarentalen van de wereld gepresenteerd.

De laatste FEAST7 conferentie heeft 18-20 juni 2018 aan de Ca' Foscari Universiteit van Venetië plaatsgevonden. Uitgenodigde sprekers waren Luca Des Dorides (Istituto Statale Sordi di Roma), Carlo Geraci (Institute Jean-Nicod Paris), Meltem Keleşir (Boğaziçi Universiteit) en Krister Schönström (Universiteit van Stockholm).

Meer informatie:

<https://sites.google.com/site/feastconference/feast-2018-venice>

Meer informatie:

[https://sites.google.com/site/feastconference/home/summer-school-2018](https://sites.google.com/site/feastconference/home/summer-school/summer-school-2018)

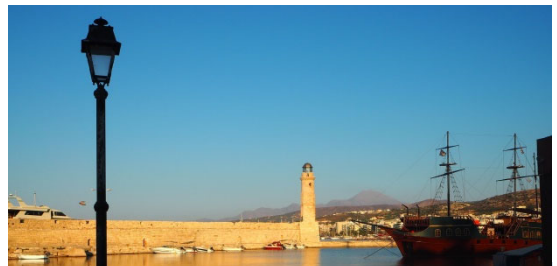
SIGN-HUB Zomerschool

De SIGN-HUB / CNRS Zomerschool Gebarentaallinguïstiek heeft van 11-15 juni 2018 in de Villa Grumello aan het Comer Meer (Italië) plaatsgevonden. De zomerschool bood cursussen aan over theoretische en experimentele aspecten van de gebarentaallinguïstiek, over testinstrumenten voor gebarentaal en over Europese Dovensgeschiedenis. Zowel Master- als PhD-studenten als ook junioronderzoekers konden deelnemen. De zomerschool was gratis toegankelijk voor Doven en er waren een aantal beurzen voor accommodatie voor de studenten.

Workshop in Kreta

De workshop 'Sign Language grammars through the formal and experimental glass' heeft 25 juli 2018 aan de Universiteit van Kreta plaatsgevonden, in de context van de Creteling Zomerschool 2018.

Verschillende SIGN-HUB'ers hebben lezingen verzorgd. Bovendien was er een postersessie georganiseerd.

Meer informatie:

www.phl.uoc.gr/confs/cssl18

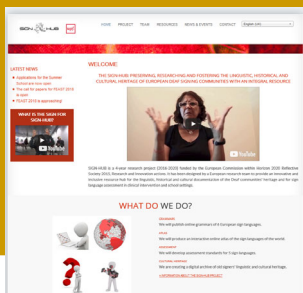

SIGN-HUB: Behouden, bevorderen en onderzoeken van het linguïstische, historische en culturele erfgoed van Europese Dovengemeenschappen met behulp van een integraal platform

De SIGN-HUB website

Bezoek de projectwebsite om meer informatie over het project te krijgen, om up-to-date te blijven wat betreft onze activiteiten en voorlopige resultaten, en om contact met ons op te nemen

www.sign-hub.eu

Onze Facebookpagina

Om up-to-date te blijven wat betreft onze activiteiten, om commentaar te geven en om ervaringen met de wetenschappelijke en de Dovengemeenschap te delen, bezoek onze Facebook pagina

www.facebook.com/sign.hub.project

Nationale websites

Bezoek ook de nationale projectwebsite van jouw land:

- Spanje:
<https://signhub-upf.joomla.com/cat/>
- Frankrijk:
<https://sites.google.com/view/signhubfrance/>
- Duitsland:
<https://www.uni-goettingen.de/de/546745.html>
- Nederland:
www.uva.nl/sign-hub
- Italië:
<http://www.sign-hub.it/>
- Turkije:
<https://signhub.boun.edu.tr/en>
- Israël:
<http://www.tau.ac.il/~naamafr/sign-hub/index.html>

Schrijf je online in om de SIGN-HUB Newsletter te ontvangen door een e-mail aan sign-hub@upf.edu

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Dit project wordt financieel ondersteund door de Europese Unie, onderzoeksprogramma Horizon 2020; grant overeenkomst No 693349.